

ADVIES VOOR RICHTLIJNEN MILIEU-EFFECTRAPPORT
KEUZE VAN LOCATIE(S) VOOR HET GECONTROLEERD
STORTEN VAN AFVAL IN HET OVERIJSSELSE DEEL
VAN HET GEWEST MIDDEN-IJssel

Advies op grond van artikel 41m, eerste lid van het ontwerp van Wet tot uitbreiding van de wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Regelen met betrekking tot milieu -effectrapportage) inzake de richtlijnen voor de inhoud van het milieu - effectrapport ten behoeve van de besluitvorming omtrent de keuze van locatie(s) voor het gecontroleerd storten van afval in het Overijsselse deel van het Gewest Midden-IJssel.

Uitgebracht aan de Raad van het Gewest Midden - IJssel.

Utrecht, 27 juni 1984

voorlopige commissie voor de milieu-effectrapportage

Werkgroep m.e.r. Locatiekeuze gecontroleerd storten Gewest Midden - IJssel

Aan: de Raad van het Gewest
Midden-IJssel,
Pikeursbaan 2,
7411 GV Deventer.

uw kenmerk 84-713/hr

uw brief 27-04-1984

ons kenmerk U 586/Sc/117-87

onderwerp Milieu-effectrapport ten behoeve van de
besluitvorming inzake de keuze van
locatie(s) voor het gecontroleerd storten
van afval in het Overijsselse deel van
het Gewest.

utrecht, 27 juni 1984.

Bij uw brief van 27 april 1984, kenmerk 84-713/hr deelde u mede dat ten behoeve van de besluitvorming inzake de keuze van locatie(s) voor het gecontroleerd storten van afval in het Overijsselse deel van het Gewest milieu-effectrapportage zal worden toegepast. Van dit voornemen is door u mededeling gedaan in een aantal regionale bladen op 30 april 1984.

Voor de milieu-effectrapportage zullen, in het kader van het ter zake door de regering vastgestelde interimbeleid, de regelen, die zijn neergelegd in het Ontwerp van wet Uitbreiding van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Regelen met betrekking tot milieu-effectrapportage), Tweede Kamer, zitting 1980-1981, 16814, nrs. 1-3, worden gevolgd. Overeenkomstig het gestelde in artikel 4lm, eerste lid van het Ontwerp van wet treft u hierbij aan het advies van de Voorlopige Commissie voor de milieu-effectrapportage voor de richtlijnen inzake de inhoud van het milieu-effectrapport.

Het advies is opgesteld door de werkgroep waarvan u de samenstelling door de voorzitter van de werkgroep in oprichting van de Commissie werd voorgedragen per brief van 13 maart 1984, kenmerk U 534/Sc/117-18 en welke door u per brief van 18 april 1984, kenmerk 84-419/HR werd bevestigd. Gaarne vestig ik hierbij nog uw aandacht op de volgende punten.

In uw notitie ten behoeve van het vooroverleg milieu-effectrapportage van april 1984 is de besluitvorming ten aanzien van de locatiekeuze en de bestuurlijke situatie van het Gewest Midden-IJssel waarbinnen deze besluitvorming zal plaatsvinden, uiteengezet. In die notitie is het doel van het locatie-onderzoek omschreven als: het vinden van (een) potentiële locatie(s) voor het gecontroleerd storten van huishoudelijk (en daarmee gelijk te stellen) afval, zuiverings-slib en bouw- en

sloopafval in de Overijsselse gemeenten van het Gewest. De m.e.r. dient voor de onderbouwing van het milieubelang bij de besluitvorming inzake de locatiekeuze.

Bij voornoemde omschrijving van het doel van het locatie-onderzoek is het de commissie opgevallen dat bij uitsluiting gekozen is voor de methode van het gecontroleerd storten. Het afvalstoffenplan van de provincie Overijssel dat werd vastgesteld in september 1981 en waarvan het locatie-onderzoek een gedeeltelijke uitwerking is, spreekt daarentegen een voorkeur uit voor de toepassing van procesmatige verwerkingsmethoden in combinatie met het gecontroleerd storten van niet te scheiden noch te verbranden of niet te hergebruiken afvalstoffen of resten. Een dergelijke aanpak verdient de voorkeur in het belang van het milieu omdat het hergebruik bevordert, mogelijkheden schept voor energie-terugwinning en de hoeveelheden te storten afvalstoffen beperkt. Het Overijsselse afvalstoffenplan heeft helaas slechts het Overijsselse deel van het Gewest kunnen aanwijzen als samenwerkingsgebied, een relatief beperkt gebied, waarin het aanbod van de verschillende categorieën afvalstoffen waarschijnlijk te gering zal zijn om in aanmerking te komen voor een doelmatige toepassing van procesmatige verwerkingsmethoden. Dit heeft ertoe geleid dat vooreerst eigenlijk alleen maar het gecontroleerd storten als oplossing van de afvalproblematiek van de zes Overijsselse gemeenten van het Gewest in aanmerking kan komen.

De commissie is van mening dat het Gewest in het bestuurlijke onderdeel van de probleemstelling van het MER deze positie ter rechtvaardiging van zijn keuze van een minder milieu-vriendelijke afvalverwerking uiteen behoort te zetten. De commissie kan begrip opbrengen voor deze situatie waarbij het Gewest over onvoldoende bestuurlijke middelen beschikt om nu reeds uitvoering te geven aan een meer milieuhygiënisch verantwoorde wijze van afvalverwerking en heeft daarom zich in eerste instantie bij deze situatie neergelegd. Wel heeft de commissie aangegeven dat, als binnen afzienbare tijd een toename in de hoeveelheid afval zal optreden b.v. door veranderingen in het bestuurlijk vlak, andere methoden van verwerking moeten worden bestudeerd. Met het oog op deze ontwikkeling doet de commissie in haar advies de aanbeveling bij de selectiecriteria voor de alternatieve locaties voor gecontroleerd storten nu reeds criteria te betrekken die specifiek zijn voor het scheiden en verbranden en puinverwerken als alternatieve verwerkingsmethoden en waar nodig de daaruit voortvloeiende milieu-effecten in de rapportage te betrekken. Dit is in overeenstemming met de nationale en provinciale visies van de afvalstoffenproblematiek die een integrale aanpak van het afvalstoffenprobleem voorstaan.

De VCmer dringt verder aan op het met spoed op gang brengen van overleg op bestuurlijk niveau tussen de provincies Gelderland en Overijssel (art. 5, lid 3 van de Afvalstoffenwet) om deze impasse te doorbreken. In feite betekent het volgen van de door het Gewest voorgestelde weg de terugkeer naar een afvalstortplaats voor slechts enkele gemeenten hetgeen onmogelijk de bedoeling van de Afvalstoffenwet en de Provinciale Afvalstoffenplannen kan zijn.

De betekenis van het richtlijnen-advies van de commissie aan u als bevoegd gezag bij deze milieu-effectrapportage is onder de gegeven omstandigheden de gewenste inhoud van het op te stellen milieu-effectrapport aan te geven. De aandachtspunten in het advies zijn gerangschikt volgens de indeling van een milieu-effectrapport zoals in artikel 41i van het Ontwerp van wet inzake m.e.r. is aangegeven. Daar waar de commissie dit mogelijk achtte heeft zij getracht prioriteiten en de gewenste mate van detail aan te geven.

Zij gaat er daarbij van uit dat het milieu-effectrapport de milieu-aspecten van de verschillende te beschouwen alternatieve locaties zo kort en kernachtig mogelijk dient te behandelen; dit om het milieu-effectrapport begrijpelijk en bereikbaar te maken voor een zo breed mogelijk publiek. Onderwerpen, die vanwege hun methodiek of anderszins een meer gedetailleerde behandeling vereisen en die voor een goed begrip niet kunnen worden gemist zouden als bijlage bij het milieu-effectrapport gepresenteerd kunnen worden.

In dit advies is geen opsomming gevraagd van details betreffende inrichting en beheer van de uiteindelijk te realiseren stortplaats(en). Zoals u in het advies echter kunt lezen, vindt de commissie het belangrijk dat, vanwege de bescherming van het milieu, te zijner tijd een aantal details over inrichting en beheer door de vergunningverlener aan de beheerder worden opgelegd. De commissie hecht grote waarde aan een goed overleg tussen beiden tijdens het storten en daarna.

Afschriften van het onderhavige advies zijn heden ter kennisneming gezonden aan het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, het Ministerie van Landbouw en Visserij, Gedeputeerde Staten van de provincie Overijssel en Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland, omdat zij worden geacht bij de besluitvorming van uw Raad omtrent de locatiekeuze direct betrokken of geïnteresseerd te zijn.

Onze commissie zal het bijzonder op prijs stellen te vernemen welke richtlijnen door u zullen worden vastgesteld, welke adviezen en reacties van derden u zullen bereiken omtrent de richtlijnen, alsmede of bij de uiteindelijke vaststelling door uw bestuur van ons advies is afgeweken en zo ja, welke motieven daaraan ten grondslag hebben gelegen. U bij voorbaat dankend voor deze informatie die belangrijk is voor de verdere advisering door de werkgroep gedurende de toetsingsfase van het milieu-effectrapport in het bijzonder en de opbouw van de werkzaamheden van de Commissie in het algemeen.

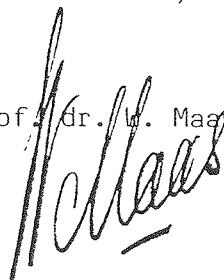
De secretaris,

drs. J.J. Scholten.

De voorzitter,

prof. dr. W. Maas.

INHOUDSOPGAVE

	pagina
1. Inleiding	1
2. Doel en belang	3
2.1 Probleemstelling	3
2.2 Doel van de aktiviteit	6
3. De voorgenomen aktiviteit alsmede de redelijkerwijs in beschouwing te nemen alternatieven	7
4. Te nemen en eerder genomen besluiten	11
5. Bestaande toestand van het milieu alsmede de te verwachten ontwikkelingen van dat milieu	12
6. Beschrijving van de gevolgen voor het milieu	14
6.1 Algemeen	14
6.2 Bodem en grondwater	16
6.3 Oppervlaktewater	17
6.4 Biotische aspecten	17
6.5 Landschap en cultuurhistorische aspecten	18
6.6 Lucht	18
6.7 Geluid	19
6.8 Volksgezondheid, veiligheidsaspecten en zwerfvuil	19
6.9 Belevingsaspecten en recreatie	20
6.10 Secundaire gevolgen	20
7. Vergelijking van de onder paragraaf 5 aangeduide te verwachten ontwikkeling van het milieu met de beschreven gevolgen voor het milieu van elk van de in beschouwing genomen alternatieve oplossingen	21
8. Overzicht van de leemten in kennis en informatie	22
9. Samenvatting	23

BIJLAGEN

1. Brief nr. 117-1 van het Dagelijks Bestuur van het Gewest Midden-IJssel aan de minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu - beheer d.d. 17 oktober 1983.
2. Brief nr. 117-55 van het Dagelijks Bestuur van het Gewest Midden-IJssel aan de voorzitter van de Voorlopige Commissie voor de milieu-effect-rapportage d.d. 27 april 1984.
3. Openbare bekendmaking (van het) Gewest Midden-IJssel (inzake) milieu-effectrapportage locatie-onderzoek stortterreinen in het Overijsselse deel van het Gewest Midden-IJssel d.d. 30 april 1984.
4. Categorieën afvalstoffen, vergunningen en planvorming ex artikel 4, 17, 25 en 26 van de Afvalstoffenwet.

1. INLEIDING

In het kader van het door de regering gevoerde interimbeleid inzake milieu-effectrapportage (m.e.r.) heeft de Raad van het Gewest Midden-IJssel de besluitvorming omtrent de keuze van één (of meer dan één) locatie voor het gecontroleerd storten van afval in het Overijsselse gedeelte van het Gewest aangemeld als een project waarbij m.e.r. zal worden toegepast (bijlage 1). Het bijbehorende locatie-onderzoek, dat begin 1984 van start ging, bestaat uit drie onderdelen, te weten:

- een globale locatiebepaling
- bepaling van een beperkt aantal voorkeurslocaties
- uitwerking van de voorkeurslocaties.

In het tijdschema van het Gewest Midden-IJssel zal dit locatie-onderzoek aan het einde van 1984 of in het begin van 1985 afgerond worden.

Op 21 maart 1984 nam de Raad van het Gewest Midden-IJssel het besluit milieu-effectrapportage (m.e.r.) toe te passen op het besluit tot aanwijzing van één (of meer dan één) locatie voor het gecontroleerd storten van afval in het Overijsselse deel van het Gewest. De opstelling van het milieu-effectrapport (MER) zal samenvallen met het derde onderdeel van het locatie-onderzoek, d.w.z. de uitwerking van de voorkeurslocaties.

Per brief van 27 april 1984 (zie bijlage 2) verzocht het Dagelijks Bestuur van het Gewest de Voorlopige Commissie voor de milieu-effectrapportage (VCmer) om overeenkomstig de bepalingen van het wetsontwerp inzake m.e.r. het bevoegd gezag (de Raad van het Gewest) te adviseren over de richtlijnen met betrekking tot de inhoud van het MER. Dit zal gebeuren binnen twee maanden na de openbare

bekendmaking in een aantal regionale bladen over de start van het vooroverleg voor de m.e.r. De bekendmaking geschiedde op 30 april 1984 (bijlage 3). In de bekendmaking wordt gesteld dat voor deze m.e.r. de regelen, die zijn neergelegd in het Ontwerp van wet Uitbreiding van de Wet algemene bepalingen milieu-hygiëne (Regelen met betrekking tot milieu-effectrapportage) [1] zullen worden gevolgd.

De samenstelling van de werkgroep van de VCmer is vermeld in de openbare bekendmaking van het Gewest (bijlage 3). De werkgroep treedt op namens de VCmer en wordt daarom verder in dit advies "de Commissie" genoemd. De Commissie vergaderde op 3 mei, 21 mei, 7 juni en 19 juni 1984. In de laatste vergadering werd de tekst van dit advies vastgesteld. Eerder tijdens een bijeenkomst op 2 april 1984 te Deventer voorafgaande aan de formele start van het vooroverleg wisselde de Commissie van gedachten met vertegenwoordigers van het bevoegd gezag en de initiatiefnemer (de portefeuillehouder milieu-aangelegenheden van het Gewest) over de komende m.e.r. ten einde nadere informatie over de probleemstelling, het doel van de voorgenomen activiteit en de mogelijke alternatieven en de daarmee gepaard gaande milieu-effecten te verkrijgen. Vertegenwoordigers van de Commissie, het bevoegd gezag en de initiatiefnemer wisselden op 7 juni 1984 opnieuw van gedachten naar aanleiding van een tussentijds concept-advies.

Uit contacten met het bevoegd gezag is gebleken dat de Raad van het Gewest het op prijs zal stellen als de Commissie haar advies opstelt in de vorm van concept-richtlijnen. Met het oog hierop zijn de volgende aandachtspunten gepresenteerd in de volgorde van onderwerpen welke een MER tenminste moet bevatten volgens artikel 41i van het ontwerp van wet inzake m.e.r. Ter wille van de toegankelijkheid van dit advies zijn aan het einde van elk van de paragrafen de hoofdpunten van de paragraaf beknopt weergegeven.

Dit advies laat overigens onverlet wat in het wetsontwerp en in de Memorie van Toelichting daarbij inzake m.e.r. en de inhoud van een MER is gesteld. Daarnaast wordt gewezen op de inhoud van de publicatie "Voorlopige algemene richtlijnen, hulpmiddel bij de m.e.r." (Staatsdrukkerij 1981, ISBN 90 346 0006 8).

[1] (Tweede Kamer, zitting 1980-1981, 16814, nrs. 1-3)

2. DOEL EN BELANG

2.1. Probleemstelling

Algemeen

Met betrekking tot de toekomstige verwerking van afvalstoffen [1] in het kader van de Afvalstoffenwet heeft de Commissie kennis genomen van de standpuntbepaling van de Rijksoverheid en de provincie Overijssel. In haar afvalstoffenplan van 1981, op blz. 9 en 10, geeft Overijssel aan dat de gedachten van de provincie uitgaan naar verschillende procesmatige methoden die afzonderlijk of in combinatie per samenwerkingsgebied toegepast kunnen worden. Het gecontroleerd storten [2] dient hierbij te worden toegepast voor de verwerking van niet te scheiden noch te verbranden of niet te hergebruiken afvalstoffen of resten. Deze visie van de provincie Overijssel is in overeenstemming met de gedachtenvorming op nationaal niveau [3]. Zowel

- [1] De hier gebruikte termen met betrekking tot verwerking van afvalstoffen zijn ontleend aan de begrippenlijst van het Afvalstoffenplan van de provincie Overijssel (1981), blz. VII tot en met IX.
- [2] De bedoelde methode van gecontroleerd storten is beschreven in de Richtlijn gecontroleerd storten van maart 1980 van het voormalige Ministerie van Volksgezondheid en Milieuhygiëne en de in bewerking zijnde herziening van deze richtlijn door het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer.
- [3] De motie Lansink (Tweede Kamer 1979-1980, 15800, hoofdstuk XVII, nr. 21); vragen van de Tweede Kamerleden Veldhoen en de Boois aan de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (Tweede Kamer, zitting 1982-1983, vragen 15 juni 1983) en het antwoord van de Minister van 21 september 1983 (Tweede Kamer, zitting 1983-1984, aanhangsel 19 en 20) waarin de Minister aangeeft een rangorde toe te kennen aan de volgorde van methoden genoemd in de motie Lansink.

de nationale als de provinciale visie streven een integrale benadering van het afvalstoffenprobleem na met bevordering van het hergebruik, eventuele terugwinning van energie en een beperking van de hoeveelheden te storten afval.

De probleemstelling in het Gewest Midden-IJssel

Bestuurlijke aspecten

Het Gewest Midden-IJssel is een provinciegrens-overschrijdend samenwerkingsverband van zes Overijsselse gemeenten en vijf Gelderse gemeenten. De verwijdering van afvalstoffen omschreven in de Afvalstoffenwet wordt uitgewerkt door de provincies in hun respectievelijke afvalstoffenplannen. De afvalstoffenplannen van Overijssel en Gelderland, die zijn vastgesteld in respectievelijk september en oktober 1981 voor een termijn van vijf jaar hebben geen onderlinge afstemming ten aanzien van het gewestelijk samenwerkingsverband Midden-IJssel. De zes Overijsselse gemeenten van het Gewest zijn door de provincie Overijssel in haar afvalstoffenplan van 1981 aangewezen als een samenwerkingsgebied, terwijl de vijf Gelderse gemeenten van het Gewest tezamen met de gemeenten Borculo, Eibergen, Neede en Groenlo zijn aangewezen als samenwerkingsgebied in het afvalstoffenplan van 1981 van de provincie Gelderland.

Dit bestuurlijke gegeven maakt een samenwerking tussen de Overijsselse en Gelderse delen van het Gewest zeer moeilijk gedurende de eerste termijn van de afvalstoffenplannen van beide provincies.

Met het oog hierop heeft het Gewest Midden-IJssel het onderzoek naar locaties voor het gecontroleerd storten en eventueel procesmatig verwerken van bepaalde categorieën van afval als uitwerking van het Overijsselse afvalstoffenplan beperkt tot het Overijsselse deel van het Gewest, dat is het samenwerkingsgebied zoals aangeduid in dit afvalstoffenplan.

De Commissie verzoekt het Gewest deze bestuurlijke problemen, die tot een minder milieu-vriendelijke oplossing leiden in dit hoofdstuk van het MER uiteen te zetten.

Technische aspecten

Om de problemen scherp te stellen zal het MER kort moeten aangeven hoe thans het afval uit de Overijsselse gemeenten van het Gewest wordt verwerkt en waarom en wanneer deze wijze van verwerking moet worden beëindigd. In vervolg op de Notitie ten behoeve van het vooroverleg (hierna te noemen "de Notitie") moet daarna in het MER worden aangegeven welke categorieën afvalstoffen in dit deel van het Gewest zullen ontstaan [1]. De Commissie, wetende dat per provincie verschillen in definities bestaan, heeft in bijlage 4 bij dit advies een beschrijving van de categorieën afvalstoffen, de vergunningen en de planvorming gepresenteerd welke is gebaseerd op de Afvalstoffenwet [2]. De Commissie verwacht dat de in het MER gebruikte namen van de categorieën afvalstoffen zullen worden gedefiniëerd. Verder zal in het MER moeten worden aangegeven welke hoeveelheden van welke categorieën afvalstoffen voor verwerking in aanmerking komen respectievelijk zullen worden aangeboden. De hier gevraagde prognoses kunnen worden gegeven als de meest waarschijnlijke prognose en een maximum prognose om de stortplaats niet te klein te maken.

Gezien de betrekkelijk kleine hoeveelheden afvalstoffen die uit de zes Overijsselse gemeenten van het Gewest te verwachten zijn, heeft de Commissie (zie aanbiedingsbrief) begrip voor het uitgangspunt van het Gewest in de Notitie dat de hiervoor door de provincie Overijssel en de Rijksoverheid genoemde en wenselijk geachte procesmatige methoden van afvalverwerking niet in de locatiekeuze zijn opgenomen [3]. De Commissie meent echter dat, indien in een later stadium -op welke wijze dan ook- de hoeveelheden afvalstoffen toenemen, de methode

-
- [1] De indruk bestaat bij de Commissie dat het ziekenhuisafval te weinig aandacht heeft in de stukken die het Gewest ter visie heeft gelegd.
- [2] Deze bijlage is opgesteld in samenwerking met de hoofdafdeling Afvalstoffen van het Directoraat-Generaal voor de Milieuhygiëne, Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer.
- [3] Het afvalstoffenplan van Overijssel (1981) schrijft over de opzet van procesmatige afvalverwerkingsinrichtingen dat het aanbod voor een doelmatige verwerking in een scheidings- of verbrandingsinstallatie tenminste ca. 150.000 ton afvalstoffen per jaar dient te bedragen (blz. 73 en 75).

van verwerking opnieuw zal moeten worden gezien. Ook bij procesmatige methoden van afvalverwerking is het storten van reststoffen nodig, zodat de thans geplande stortplaats dan niet overbodig zal worden. Naast een planning voor de korte termijn kan deze verwerking van reststoffen een planningsperiode van 15 jaar mogelijk rechtvaardigen.

2.2. Doel van de activiteit

De initiatiefnemer geeft in de Notitie aan, dat het doel van het locatie- onderzoek is het vinden van (een) potentiële locatie(s) voor het gecontroleerd storten van huishoudelijk (en daarmee gelijk te stellen) afval, zuiveringsslib en bouw- en sloopafval in de Overijsselse gemeenten van het Gewest. Daaruit valt af te leiden, dat het doel van de activiteit de keuze is uit de voorkeurslocaties door de Raad van het Gewest, die daarna advies aan de betrokken gemeente(n) geeft het bestemmingsplan aan te passen en de vergunningsprocedure te beginnen om tot in gebruikneming van de stortplaats te komen.

In de beschrijving van de voorgenomen activiteit past een opgave van de termijn van verwerking en een beeld van de voorgestelde omvang van de locatie(s) als ook -in grote lijnen- de wijze van inrichting en beheer. Tevens stelt de Commissie voor de beoogde en wenselijk geachte bestemming van de locatie(s) na voltooiing van de verwerkingsactiviteiten met de verschillende randvoorwaarden voor de bepaling van de vervolgbestemming globaal te schetsen in het MER.

Samenvatting van paragraaf 2

- *beschrijving van de huidige verwerking van afvalstoffen van de Overijsselse gemeenten van het Gewest Midden-IJssel met reden waarom deze niet kan worden voortgezet*
- *de probleemstelling die daardoor ontstaat met de prognoses voor de diverse categorieën afvalstoffen en de keuze voor gecontroleerd storten als verwerkingsmethode van die stoffen die het Gewest verwacht aangeboden te krijgen*

- medebeschuwing van specifieke locatie-eisen behorende bij mogelijke combinaties van het gecontroleerd storten met procesmatige verwerkingsmethoden in een later stadium wanneer stijging in het aanbod van te verwerken hoeveelheden afval daartoe aanleiding geeft
- omschrijving van het doel van de voorgenomen activiteit inclusief opgave van de termijn van verwerking, de voorgestelde omvang van de locatie(s) en -in grote lijnen- de wijze van inrichting en beheer
- globale aanduiding van de beoogde en wenselijk geachte bestemming na voltooiing van de stort-activiteit met de bijbehorende randvoorwaarden

3. DE VOORGENOMEN AKTIVITEIT EN DE REDELIJKERWIJS IN BESCHOUWING TE NEMEN ALTERNATIEVEN

In het MER dienen de voorgenomen activiteit en de redelijkerwijs in beschouwing te nemen alternatieven te worden aangegeven en beschreven. De voorgenomen activiteit is de voorkeur van de initiatiefnemer uit de alternatieve mogelijkheden voor het bereiken van het doel. In de Notitie geeft de initiatiefnemer aan dat het MER opgesteld zal worden bij de derde fase van het locatie-onderzoek tijdens welke de voorkeurslocaties gedetailleerd onderzocht zullen worden. Deze voorkeurslocaties zijn de uitkomst van de lopende tweede fase van het locatie-onderzoek. De Notitie geeft aan dat het hierbij gaat om 4 tot 5 locaties in het Overijsselse deel van het Gewest. In paragraaf 2.2 van dit advies is aangegeven dat het doel van de activiteit de keuze is uit de voorkeurslocaties. De voorgenomen activiteit zou dan een advies aan de betrokken gemeente(n) tot realisering van de gekozen locatie(s) zijn.

Het gaat hier om een locatiekeuze en dat betekent dus dat de alternatieven voornamelijk locatie-alternatieven zijn. Andere typen alternatieven, zoals verwerkingsmethode-alternatieven, inrichting- en beheersalternatieven en alternatieven verband houdende met de gebruiksduur van de stortplaats leveren geen afzonderlijke

alternatieve oplossingen bij deze m.e.r. Niettemin kunnen zij elementen inhouden die van belang zijn bij de uitwerking van de locatie-alternatieven en bij de verschillende elementen van het zogenaamde milieu-vriendelijke alternatief, terwijl zij bij vergunningverlening tot voorwaarden en richtlijnen kunnen leiden.

In het MER zullen de verschillende locatie-alternatieven op gelijkwaardige wijze moeten worden behandeld. Daaraan voorafgaand mag in het MER een samenvatting van het vooronderzoek met de daarbij gebruikte criteria dat heeft geleid tot de voorkeurslocaties niet ontbreken. Speciaal milieu-criteria en criteria betreffende natuur en landschap dienen te worden aangegeven. Het is gewenst dat bestuurlijke en technische beheersaspecten, althans voor zover die de keuze van de locaties wezenlijk (kunnen) beïnvloeden, daarbij ook aan de orde komen. De Commissie acht het belangrijk dat de toepassing van deze criteria rekening houdt met mogelijke toekomstige combinaties van het gecontroleerd storten met procesmatige verwerkingsmethoden in verband met een mogelijke stijging in het afvalaanbod in een later stadium. Hierbij wordt b.v. gedacht aan scheiden, verbranden alsmede puinverwerken.

Met het oog op de overwegingen in paragraaf 2 van dit advies aangaande de probleemstelling adviseert de Commissie in het MER de volgende alternatieven te bespreken.

De voorkeurslocaties

Hieronder wordt begrepen een uitwerking van de voorkeurslocaties voor het gecontroleerd storten. Hierbij zal rekening moeten worden gehouden met de in bewerking zijnde herziening van de Richtlijn gecontroleerd storten van het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer. Bij de uitwerking van de voorkeurslocaties kan de mogelijkheid van de verwerking van deelcategorieën uit het totale aanbod van afval op andere locaties dan op de hoofdoorziening (gecontroleerde stortplaats) als een variant betrokken worden. Er wordt hierbij vooral gedacht aan scheiding van het bouw- en sloopafval van de overige afvalstoffen met verwerking in puinbrekers voor hergebruik. Hierbij zou dan nagegaan kunnen worden

in hoeverre de gescheiden verwerking van bouw- en sloopafval voordelen kan bieden uit milieu-oogpunt. Het is o.a. mogelijk dat het gescheiden storten de produktie van stortgas op de stortplaats ten goede kan komen, terwijl hergebruik van bouw- en sloopafval ontgrondingen elders kan beperken.

Het nul-alternatief

Het nul-alternatief, dat wil zeggen het niet door laten gaan van de voorgenomen aktiviteit, is bij deze m.e.r. geen reëel alternatief, omdat het afval van de Overijsselse gemeenten van het gewest ergens zal moeten worden verwerkt. De nul-situatie kan daarom alleen beschouwd worden als referentie-situatie bij de beschrijving van de autonome ontwikkeling (paragraaf 5).

Het alternatief waarbij de best bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu worden toegepast

In artikel 4li, tweede lid, van het wetsontwerp is bepaald dat tot de te beschrijven alternatieven in het MER in ieder geval behoort het alternatief waarbij de best bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu worden toegepast. De eerder gesignaleerde bestuurlijke problematiek buiten beschouwing latend, leidt dit hier tot de mogelijkheid van aanvullende milieu-verbeterende maatregelen bij deel-aspecten van de verschillende alternatieven. Daarbij zal steeds overwogen moeten worden of de uitwerking van milieu-verbeterende maatregelen ook nadelige invloeden kan uitoefenen. Tevens speelt de doeltreffendheid in verhouding tot de kosten voor deze maatregelen een rol. De aanvullende milieu-verbeterende maatregelen kunnen toepasbaar zijn bij deelaspecten van de aanleg, inrichting en gebruik van een verwerkingsinrichting van afval. De Commissie noemt in dit verband de volgende mogelijkheden:

- De winning van stortgas en commerciële afzet bij afnemers in de nabijheid van stortlocatie(s) is in ontwikkeling en reeds hier en daar in een experimentele fase. De winning van stortgas vermindert de potentiële stankhinder en kan in bepaalde situaties een snellere zetting van het gestorte afval opleveren. Bovendien bevordert het

de groei van beplanting van voltooide en afgedekte delen vanwege een vermindering van de concentratie van gassen die schadelijk zijn voor de beplanting.

- Re-circulatie van het percolaat op de afvalstortplaats, zoals beschreven in de in bewerking zijnde herziening van de Richtlijn gecontroleerd storten, voorkomt het doorschuiven van het probleem van de zuivering van het percolatiewater naar de zuiveringsinstallatie en dus van verontreiniging van het vrijkomende zuiveringsslib. Re-circulatie schijnt bovendien de vorming van stortgas te bevorderen. Een nadeel van deze re-circulatie kan zijn dat potentieel uitloogbare stoffen in het gestorte afval aanwezig blijven.
- Vormgeving en landschappelijke inpassing van de stortplaats o.a. door de aard van de beplanting op zodanige wijze dat ook reeds rekening wordt gehouden met de toekomstige bestemming van de afvalverwerkingsplaats na voltooiing van het storten en b.v. door de opzet van wallen voor de afscherming van geluid naar omliggende terreinen.
- De mogelijkheid tot het sturen van afvalstromen (gescheiden inzameling en aanvoer van diverse categorieën afval b.v. gescheiden puinverwerking) met het oog op het bevorderen van hergebruik en het scheppen van voorwaarden voor goed beheer ten behoeve van de doelmatige verwerking van afval.

De Commissie realiseert zich dat de mogelijke toepassing van deze maatregelen een beperkte invloed op de locatiekeuze (het besluit) zal hebben.

Details van deze en andere aanvullende milieu-verbeterende maatregelen kunnen pas later zinvol uitgewerkt worden bij de vergunningverlening aan de beheerder en bij de opstelling van het inrichtings- en beheersplan toegespitst op specifieke locale omstandigheden. Met andere woorden, hoewel het MER hieraan niet geheel voorbij mag gaan, zijn deze verbeterende maatregelen zo gedetailleerd van aard dat zij onderwerp vormen van de vergunningverlening en het toezicht van de vergunningverlener op de uitvoering alsmede van de noodzakelijke samenwerking tussen beiden.

Samenvatting van paragraaf 3

- *beschrijving van het selectieproces van de 4 tot 5 voorkeurslocaties, alsmede de gehanteerde criteria*
- *uitwerking van de voorkeurslocaties voor het gecontroleerd storten met als variant de mogelijkheid van de verwerking van deelcategorieën uit het totale afvalaanbod op andere locaties dan de hoofdvoorziening (b.v. puinverwerking)*
- *het nul-alternatief alleen te beschouwen als referentiesituatie voor de autonome ontwikkeling van het milieu*
- *het zgn. milieu-vriendelijke alternatief volgens art. 41i, tweede lid van het wetsontwerp inzake m.e.r. bestaande uit aanvullende milieu-verbeterende maatregelen toepasbaar bij sommige deelaspecten van de aanleg, inrichting en gebruik van de stortplaats*

4. TE NEMEN EN EERDER GENOMEN BESLUITEN

In het MER wordt vermeld ten behoeve van welk besluit het MER wordt opgesteld en door welke overheidsinstantie dit besluit genomen zal worden. De status van het te nemen besluit is daarbij ook van belang. Tevens wordt beschreven volgens welke procedure dit geschiedt en welke adviesorganen en -instanties daarbij formeel of informeel betrokken zijn.

Voorts dient te worden vermeld welke ter zake doende overheidsbesluiten reeds zijn genomen en welke openbaar gemaakte beleidsvoornemens invloed uitoefenen, beperkingen kunnen opleggen of randvoorwaarden kunnen stellen aan het besluit waarvoor het MER wordt opgesteld; dit onder vermelding van de status van deze besluiten. Op nationaal niveau is er de Afvalstoffenwet van 1977, het voorlopig indicatief meerjarenprogramma bodem en het in voorbereiding zijnde voorlopig indicatief meerjarenprogramma afvalstoffen. Verder kunnen in dit verband genoemd worden de provinciale afvalstoffenplannen van de provincies Overijssel en Gelderland die in 1981 vastgesteld zijn. Op gemeentelijk niveau zijn er de verschillende bestemmingsplannen en verordeningen die reeds zijn goedgekeurd of die nog in procedure zijn. Bij dit onderwerp kan melding gemaakt worden van het mogelijke

